

КОНСПЕКТ

за държавен теоретичен изпит в ОКС „Магистър” по специалността „Адаптирана физическа активност и спорт”

1. Същност, функции и перспективи на адаптираната физическа активност (АФА) в съвременното общество. Европейска концепция за университетска подготовка и тематична мрежа по АФА и спорт.
2. Физическото възпитание в европейските образователни системи и българския модел. Включване на учениците със специални образователни потребности (СОП) в учебния процес по физическо възпитание и спорт в общообразователното училище.
3. Законодателно, организационно и програмно обезпечаване на дейностите свързани с развитието на физическото възпитание и спорта за хора с увреждания: физическо възпитание и спорт в училище; рехабилитационен спорт; рекреационен спорт; елитен/ параолимпийски спорт.
4. Взаимовръзка и взаимозависимост между физическата годност, здравето, физическата активност и работоспособността на хора с увреждания. Измерване, анализ и оценка.
5. Съвременни методи за анализ и моделиране на движенията.
6. Актуални проблеми на спорта. Спорт, състезателна дейност, спортно състезание и спортно постижение. Функции на спорта в съвременното общество и влияние върху развитието на адаптираната физическа активност и спорта за хора с увреждания.
7. Модел за развитие на обществото и социологически подход при анализа на проблемите при хора с увреждания. Социална адаптация и интеграция. Спортът в процеса на социалната адаптация. Модели на интеграция.
8. Психологически предпоставки за регулиране на емоционалните преживявания, вниманието, волевите действия и активността в заниманията с АФА и спорт. Управление на познавателната дейност.
9. Психични, личностни, двигателни и поведенчески особености на деца със специални образователни потребности (СОП). Средства и подходи за постигане на адаптационни и корекционни ефекти от заниманията с АФА и спорт.
10. Медико - биологични аспекти на АФА и спорт. Физическа активност при деца със специални образователни потребности (СОП).
11. Физиологични аспекти на движението и адаптацията.
12. Контрол на движенията и телодържането.

13. Основни принципи, методи и тестове за функционално изследване на опорно - двигателния апарат (ОДА).
14. Биомеханична характеристика на основните положения и движения на тялото.
15. Дидактика на АФА и спорт - педагогически и социални функции. Интегрирано обучение на деца със СОП.
16. Ръководни принципи при физическата активност. Групи с увреждания и адаптационни стратегии (сензорни, физически и интелектуални увреждания, аутизъм, дефицит на вниманието и хиперактивност).
17. Терапевтични аспекти на АФА и спорт. Адаптирана физическа активност във водна среда. Плуване при централно - мозъчни увреждания, интелектуален дефицит и заболявания на сърдечно-съдовата система, дихателната система и опорно-двигателния апарат.
18. Особености в методиката на обучение и началната подготовка по адаптирани водни спортове при деца със сензорни, физически и интелектуални увреждания.
19. Параолимпийски и Спешъл Олимпикс игри и спортове (летни и зимни). Класификационна система - медицински и функционален модел. Спортно-специфична система.
20. Международни и национални спортни организации за хора с увреждания - характеристика и цели. Международен параолимпийски комитет (IPC) - структура и функции. Българска параолимпийска асоциация. Състезателна програма и дисциплини по видове увреждания.
21. Специализирани АФА практики с анимационно - рекреационна насоченост и като средство за интеграция: аеробика и стречинг, подвижни игри, аква игри, конен спорт, адаптирани водни спортове и др. (в зависимост от избраната спортна дисциплина).
22. Специализирани АФА практики за релаксация и рехабилитация: автогенна тренировка, рефлекторен масаж, здравна психология, ароматотерапия, хиппотерапия и др. (в зависимост от избраната спортна дисциплина).
23. НИР по АФА и спорт: обхват, насоки и методики.

ЛИТЕРАТУРА

1. Бонов, П., Г. Каранешев. Лека атлетика за инвалиди. НСА - ПРЕС, С., 1999.
2. Гикова, М. Здр. Аракчийски и кол. Клинична анатомия и моделиране на движенията. НСА ПРЕС, 2003.

3. Димитрова, Е. Функционална диагностика на раменния пояс. НСА-ПРЕС, С., 2002.
4. Димитрова, Ж. Аеробика за всички. МиФ, С., 1985.
5. Европейският съюз - общество за всички. Всеки човек има право да спортува - Европейска харта“ Спорт за всички - хора с увреждания”. ММС, 2004.
6. Милчева, Д. и кол. (под. ред.). Спортът в лечебната физкултура. Учебно помагало. ЕЦНПКФКС ВИФ. С., 1984
7. Национална програма за физическа активност и развитие на българското население. Булфар, 2008. ММС, БОК, БА “Спорт за всички” С., 2004.
8. Николова, М. Спорт и адаптирана физическа активност за хора с увреждания. Тип Топ Прес, С., 2006.
9. Николова, М. Европейската политика в областта на спорта за хора с увреждания. - Спорт и наука, 2007/3.
10. Николова, М. Социална и образователна интеграция на хора с увреждания чрез адаптираната физическа активност и спорт. НСА - ПРЕС, С., 2009.
11. Попова Д. Ароматерапевтичен масаж. Учебник. С., 2005.
12. Радулов, В. Интегрираното обучение и специалните училища. Аксиос, Шумен, 1995.
13. Спорт и здраве. AG00019 gif (6878 bytes). Активизиране на ума чрез спорт.
14. Топузов, И., П. Богданов. Физиологични и кинезиологични основи по кинезитерапията, 2001.
15. Фотев, Г. Диалогична социология. Изд. „Изток - Запад”, С., 2004.